

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Onderzoeksrapport

Skal Biocontrole

Versie: 1.0

Documentnummer:

Uitgebracht aan:

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit t.a.v. directeur PAV
(Plantaardige Agroketens en
Voedselkwaliteit)

Den Haag, 19 december 2022

Inhoud

- Aanleiding opdracht
- Centrale boodschap
- Bevindingen
- Aanbevelingen/vervolgstappen
- Verantwoording onderzoek
- Ondertekening
- Bijlagen
 1. Managementreactie
 2. Indicatoren

Aanleiding opdracht

Uit het auditrapport van de Europese Commissie (EC) uit 2019 blijkt dat LNV als de bevoegde autoriteit de controle- en certificeringstaken in het kader van de naleving van de biologische wetgeving aan Skal heeft toevertrouwd, maar dat LNV bij Skal geen audits uitvoerde om te controleren of die taken naar behoren worden uitgevoerd.

Per 1 september 2021 is bij het ministerie van LNV een projectleider aangesteld om het controle stelsel biologische productie te verbeteren. Een van de maatregelen daarbij is het uitvoeren van een onderzoek bij Skal door de ADR, zodat mede wordt voldaan aan de aanbevelingen van de EC.

Het doel van het onderzoek is inzicht te bieden in de doeltreffendheid van de door Skal uitgevoerde controles en het kwaliteitssysteem van Skal gericht op deze controles en hierbij aanbevelingen te doen teneinde de opdrachtgever in staat te stellen het controle stelsel biologische productie te verbeteren.

Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag hierbij is: *Welke verbetermogelijkheden zijn er voor de door Skal uitgevoerde controles en het kwaliteitssysteem van Skal gericht op deze controles?*

Deelvragen:

1. Wat zijn de oorzaken van de conclusies van de Europese commissie¹ t.a.v. de doeltreffendheid van de door Skal uitgevoerde controles?
2. Welke stimulansen en welke belemmeringen zijn er in het kwaliteitssysteem en de randvoorwaarden bij Skal om de doeltreffendheid van de controles te waarborgen?
3. Welke mogelijkheden zijn er om de doeltreffendheid van de controles van Skal te optimaliseren?

¹Link naar rapportage EC: [Final report 2019-6644-NL](#)

Centrale hoofdboodschap

De centrale onderzoeksvraag: Welke verbetermogelijkheden zijn er voor de door Skal uitgevoerde controles en het kwaliteitssysteem van Skal gericht op deze controles?

Skal is een sterk groeiende organisatie die te maken heeft met veel nieuwe ontwikkelingen (importcontroles, verkoop aan consumenten, nieuwe verordening, digitalisering etc.). Skal medewerkers zijn zeer betrokken bij deze ontwikkelingen.

De conclusies van de EC zijn met name gebaseerd op de (vooraf geplande) tijdsduur die Skal uittrekt voor het uitvoeren van inspecties. Uit ons onderzoek blijkt onder meer dat er tijdens het uitvoeren van een inspectie geen extra tijd beschikbaar is op het moment dat er blijkt dat er meer tijd nodig is om de benodigde aanvullende werkzaamheden uit te voeren. Dit kunnen werkzaamheden zijn als gevolg van ter plaatse gedane constatering. Maar het kunnen ook werkzaamheden zijn die meer tijd kosten dan vooraf waren gepland. Dit komt vooral door de wijze waarop de planning is opgezet (normering) en de wijze waarop het risicomodel is opgezet (waaronder de weging van risico's).

De oorzaken die hier weer achterliggen kunnen worden gevonden in de voorbereiding, maar ook de uitvoering van de inspecties zelf en in de invulling van een aantal randvoorwaarden. De belangrijkste oorzaken worden genoemd in deze rapportage.

Centrale hoofdboodschap

De centrale onderzoeksvraag: Welke verbetermogelijkheden zijn er voor de door Skal uitgevoerde controles en het kwaliteitssysteem van Skal gericht op deze controles?

In de bedrijfsvoering van Skal zien medewerkers ruimte voor verbetering op een aantal vlakken:

- Inspectievoorbereiding en –uitvoering*
- Personele capaciteit*
- Digitalisering en informatiepositie*
- Gebruik risicomodel*
- Communicatie*

Aan LNV wordt aanbevolen (zie ook slide 13 en 19):

- Prioriteiten aan te geven voor de aansturing van Skal: wat zijn de kritieke succesfactoren en op welke indicatoren moet daarbij worden gestuurd, kwaliteit vs. kwantiteit*
- Zorgdragen voor vast aanspreekpunt voor Skal bij Biocontrole LNV met voldoende kennis*
- Overweeg invoeren driehoeksoverleg tussen LNV, Skal en auditor van de EC om m.b.t. de uitvoeringsproblematiek de verwachtingen af te stemmen, voortgang en rapportage te bespreken etc.*

ADR zal met LNV de mogelijkheid bespreken voor een jaarlijks onderzoek naar de uitvoering van de controletaak door Skal om zo invulling te geven aan de toezichthoudende taak van LNV

Bevindingen

Onderzoeksvraag 1: Wat zijn de oorzaken van de conclusies van de Europese commissie t.a.v. de doeltreffendheid van de door Skal uitgevoerde controles?

Vorbereiding en planning inspecties

- Vorbereidingstijd inspecties niet altijd voldoende
- Planning voorziet niet altijd in behoefte wat betreft de duur van een inspectie
 - Vooral voor hoog risico en complexe bedrijven
 - Blijkt veelal tijdens de inspectie zelf
- Niet alle gewenste informatie over bedrijven vooraf snel beschikbaar
 - Hierdoor duurt voorbereiding relatief lang en verloopt daardoor niet effectief

Bevindingen

Onderzoeksvraag 1: Wat zijn de oorzaken van de conclusies van de Europese commissie t.a.v. de doeltreffendheid van de door Skal uitgevoerde controles?

Uitvoering inspecties

- Inspectieduur niet altijd voldoende
 - Grote complexe bedrijven vergen meer tijd
 - Komt ook door veranderingen in de nieuwe EU-verordening
- Inspecties zijn teveel voorspelbaar
 - Bijna alle inspecties zijn aangekondigd
 - Bedrijf bepaalt zelf de door Skal te controleren massabalans
 - Inspecties ter plaatse te veel gericht op administratie
 - Bedrijven horen te weinig hoe het beter kan
- Klachtenbehandeling over de wijze waarop Skal haar werkzaamheden heeft georganiseerd wordt door bedrijven niet altijd ervaren als onafhankelijk

Bevindingen

Onderzoeksvraag 2: Welke stimulansen en welke belemmeringen zijn er in het kwaliteitssysteem en de randvoorwaarden bij Skal om de doeltreffendheid van de controles te waarborgen?

Personele bezetting en competentie

- Hoewel Skal snel groeit, hebben veel medewerkers (ca. 40%) het gevoel dat er te weinig (inspectie-)capaciteit is en dat de aanwezige kennis en ervaring verwatert
- Kennis en kunde inspecteurs kan nog optimaler
 - Ervaring van inspecteurs loopt nogal uiteen, is niet altijd sectorspecifiek
 - Kennis en kunde inspecteurs over sectoren en wet- en regelgeving niet altijd gewaardeerd door de sector

Bevindingen

Onderzoeksvraag 2: Welke stimulansen en welke belemmeringen zijn er in het kwaliteitssysteem en de randvoorwaarden bij Skal om de doeltreffendheid van de controles te waarborgen?

Digitale ondersteuning en informatievoorziening

- Digitalisering wordt aan gewerkt maar loopt nog achter bij de planning
 - Inspecties kunnen nog te weinig digitaal worden voorbereid. Dit geldt ook voor delen van de uitvoering van inspecties, zoals de controle van documenten. Dit zou vooraf op digitale wijze kunnen worden uitgevoerd in plaats van tijdens een inspectie ter plaatse
 - Nog beperkt gebruik van data-analyse
 - Niet alle bedrijven zijn digitaal op niveau
- Informatiepositie op aantal punten te beperkt
 - Meer informatie nodig over ketens, welke bedrijven zijn in de keten verbonden
 - Niet-geregistreerde bedrijven zijn niet in beeld, is nu passief proces

Bevindingen

Onderzoeksvraag 2: Welke stimulansen en welke belemmeringen zijn er in het kwaliteitssysteem en de randvoorwaarden bij Skal om de doeltreffendheid van de controles te waarborgen?

Objectselectie en risicobeoordeling

- Meeste medewerkers vinden het risicomodel dat in de verordening is voorgeschreven bruikbaar, maar
 - Risicomodel sluit niet altijd voldoende aan bij praktijk
 - Risicofactoren worden ook ervaren als te theoretisch en algemeen
 - Er is niet altijd voldoende ruimte voor eigen inbreng
 - Model is relatief nieuw, er moet ervaring mee worden opgedaan
- Bedrijven begrijpen niet altijd dat ze als hoog risico worden aangemerkt
 - Vaak dezelfde 10% bedrijven vallen in de hoog risico categorie
 - Het begrip risico niet altijd duidelijk voor de bedrijven

Bevindingen

Onderzoeksvraag 2: Welke stimulansen en welke belemmeringen zijn er in het kwaliteitssysteem en de randvoorwaarden bij Skal om de doeltreffendheid van de controles te waarborgen?

Leervermogen van de organisatie

- Wordt in het algemeen positief ervaren
- Interne communicatie verbetert, maar kan op onderdelen nog beter
 - Intervisie en kennisdelen, ook tussen binnen- en buitendienst
 - Inspecteursdagen zijn waardevol, kan vaker plaatsvinden
 - Afstand tussen medewerkers, afdelingen soms nog als te groot ervaren
 - Adviesraad is van start en moet nog ten volle worden benut

Bevindingen

Onderzoeksvraag 2: Welke stimulansen en welke belemmeringen zijn er in het kwaliteitssysteem en de randvoorwaarden bij Skal om de doeltreffendheid van de controles te waarborgen?

Governance

- Effectiviteit is een belangrijke succesfactor, maar sturing op effectiviteit is onduidelijk
 - Veel indicatoren voor effectiviteit zijn beschikbaar (zie bijlage 2), maar onduidelijk waar LNV op wil sturen
 - Dilemma kwaliteit vs. kwantiteit. De nadruk ligt op het aantal uit te voeren inspecties om zo te voldoen aan de wettelijke verplichting en niet direct op de uitvoering van de inspectie
- Door personeelwisselingen bij LNV was het aanspreekpunt Biocontrole voor Skal niet structureel belegd
- Nieuwe overlegstructuur tussen LNV en Skal is ingevoerd en moet nu gaan werken

Bevindingen

Onderzoeksvraag 2: Welke stimulansen en welke belemmeringen zijn er in het kwaliteitssysteem en de randvoorwaarden bij Skal om de doeltreffendheid van de controles te waarborgen?

Samenwerking en communicatie met externen

- Externe communicatie niet overal optimaal
 - Informatiedeling met RVO via OFIS loopt volgens betrokkenen niet optimaal
 - Contact met douane is nieuw

Aanbevelingen/vervolgstappen

Onderzoeksvraag 3: Welke mogelijkheden zijn er om de doeltreffendheid van de controles van Skal te optimaliseren?

Inspecties

- Voorbereidingstijd inspecties aanpassen aan behoefte
- Meer informatie vooraf beschikbaar krijgen, meer data-analyse
- Digitaal voorbereiden en uitvoeren waar mogelijk, met name voor administratieve zaken
- Inspectieduur aanpassen aan behoefte en type/omvang bedrijf in overleg tussen inspecteurs en planners
- Inspecteurs zelf producten voor de controle van de massabalans laten kiezen
- Inspecties meer richten op signalen en meldingen vanuit praktijk
- Meer aandacht voor complexe en hoog risico bedrijven, minder voor andere
- Meer onaangekondigde inspecties
- Meer cross-checks voor vollediger beeld
- Ook bedrijven informeren hoe het beter kan: verwijzen naar informatie over alternatieven en/of oplossingen voor een geconstateerde afwijking

Aanbevelingen/vervolgstappen

Onderzoeksvraag 3: Welke mogelijkheden zijn er om de doeltreffendheid van de controles van Skal te optimaliseren?

Randvoorwaarden

- Personele capaciteit vergroten
- In planning nog meer rekening houden met achtergrond inspecteur
- Kennis en kunde inspecteur verhogen, m.n. sectorspecifiek
- Meer en sneller digitaliseren, e.e.a. in samenwerking met LNV
- Digitale ontwikkelingen waar mogelijk versnellen:
 - kennisbank ontwikkelen
 - inzetten op data analyse en opzetten datawarehouse
- Bedrijven stimuleren meer digitaal te werken

Aanbevelingen/vervolgstappen

Onderzoeksvraag 3: Welke mogelijkheden zijn er om de doeltreffendheid van de controles van Skal te optimaliseren?

Randvoorwaarden

- Gebruik risicomodel volgens de verordening en optimaliseer dit verder door:
 - Meer uitleg aan bedrijven (waaronder het begrip 'hoog risico': belangrijke impact op de sector, maar niet de kans op meer fouten)
 - Meer aansluiten bij praktijk en niet alleen theorie
 - Meer maatwerk bij type bedrijf
 - Meer inbreng inspecteur o.a. weging factoren
 - Bij bepalen hoog risico ook Non-Compliant-historie laten meewegen
- Informatie positie verbeteren door
 - In kaart brengen welke bedrijven aan elkaar zijn gelinkt
 - Keteninspecties: inspectie van gelinkte bedrijven door dezelfde inspecteur in dezelfde week, dit voorkomt dat opgedane kennis moet worden overgedragen
 - Niet-geregistreerde bedrijven in beeld krijgen

Aanbevelingen/vervolgstappen

Onderzoeksvraag 3: Welke mogelijkheden zijn er om de doeltreffendheid van de controles van Skal te optimaliseren?

Randvoorwaarden

- Interne communicatie verbeteren door
 - Meer intervisie en kennisdelen, ook tussen binnen- en buitendienst
 - Verschil werkwijze tussen inspecteurs verkleinen: vaker communiceren over instructies
 - Klachtenbehandeling over Skal door onafhankelijk orgaan
- Externe communicatie verbeteren door
 - Duidelijke informatiedeling met RVO via OFIS
 - Meer gebruik maken van de bij de Adviesraad aanwezige kennis en ervaring
 - Communicatie met douane

Aanbevelingen/vervolgstappen voor LNV en ADR

- LNV:
 - Prioriteiten aangeven voor de aansturing van Skal: wat zijn de kritieke succesfactoren, kwaliteit vs. kwantiteit, welke indicatoren
 - Vast aanspreekpunt Biocontrole voor Skal
 - Overweeg invoeren driehoeksoverleg tussen LNV, Skal en auditor van de EC om m.b.t. de uitvoeringsproblematiek de verwachtingen af te stemmen, voortgang en rapportage te bespreken etc.
- ADR stelt capaciteit beschikbaar om in opdracht van LNV een periodiek (jaarlijks) onderzoek te doen bij Skal

Verantwoording onderzoek

Werkzaamheden

De volgende werkzaamheden zijn cf. opdrachtbevestiging uitgevoerd:

- Documentatieonderzoek: interne en externe regelgeving, o.a. EU-verordeningen, Nederlandse regelgeving, Skal reglementen en jaarverslagen, managementrapportages e.d.
- Vragenlijsten: om een beeld te krijgen wat er speelt en wat beter kan bij Skal en ter voorbereiding op sessies en interviews zijn vragenlijsten uitgestuurd naar alle Skal medewerkers;
- Dialogsessies: drie sessies met Skal-medewerkers, managementteam en directie over ervaringen, zienswijze en (verbeter)mogelijkheden in de controletaak en kwaliteitssysteem van Skal;
- Diepte-interviews met bestuur van Skal, Adviesraad, NVWA, RVO, BIONEXT;
- Observatie van werkzaamheden door bijwonen van een aantal inspecties;
- Analyse van de uitkomsten van de bovenstaande werkzaamheden en opstellen en rapporteren van de belangrijkste punten aan de opdrachtgever.
- Deze rapportage is voor hoor- en wederhoor voorgelegd aan Skal

Afbakening

De in de opdrachtbevestiging para 2.3. vastgelegde onderzoeksaspecten zijn onderzocht, maar hebben niet overal aanleiding gegeven tot bevindingen voor deze rapportage. Deze aspecten zijn niet expliciet vermeld in de rapportage. Het betreft hier de aspecten zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, interne procedures, handhaving en cultuur, gedrag en leiderschap.

Verantwoording onderzoek

Gehanteerde Standaard

Deze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing.

Met dit onderzoek wordt geen zekerheid in de vorm van een oordeel of conclusie verschaft omdat het een onderzoeksopdracht betreft. Indien andere (aanvullende) werkzaamheden of een assurance-opdracht zouden zijn uitgevoerd, zouden wellicht andere onderwerpen zijn geconstateerd en gerapporteerd.

Verspreiding rapport

De opdrachtgever, [REDACTED] directeur PAV, is eigenaar van dit rapport.

De ADR is de auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen vier weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website.

Ondertekening

Den Haag, 19 december 2022

projectleider
Auditdienst Rijk

Bijlage 1: managementreactie LNV/Skal (1)

Datum 19 december 2022

Betreft Managementreactie ADR rapportage Skal

Hierbij ontvangt u de managementreactie van LNV op het onderzoeksrapport m.b.t. Skal Biocontrole van 2022.

LNV en SKAL hebben hun waardering uitgesproken richting de ADR voor het zorgvuldige en zeer veelzijdige onderzoek dat het ADR team heeft uitgevoerd. We herkennen ons (LNV en SKAL) in de aanbevelingen om de doeltreffendheid van de, vanuit de Europese bio verordening vereiste, controles te optimaliseren en het controlestelsel voor biologische productie, inclusief de rol van LNV als centrale bevoegde autoriteit en opdrachtgever, te verbeteren. De kracht van dit vraaggerichte onderzoek zit onder andere in de constructieve, overigens wel tijdsintensieve, uitwisseling over de bevindingen en het verkrijgen van wederzijds begrip van de achterliggende oorzaken en context.

Inmiddels zijn verschillende aanbevelingen opgepakt. Hieronder is geschetst wat de stand van zaken is op de lijst met aanbevelingen die de ADR op pagina 6 bij de kernboodschap van hun rapportage schetst. De aanbevelingen zijn vetgedrukt met daarachter de reactie en stand van zaken.

Aanbevelingen voor LNV:

Prioriteiten aangeven voor de aansturing van Skal (wat zijn de kritieke succesfactoren, kwaliteit vs. kwantiteit, welke indicatoren): Aangezien er documentatie beschikbaar moet zijn waarin LNV concrete randvoorwaarden/ kaders stelt aan de kwaliteit van de uitvoering van de gedelegeerde taken door Skal (o.a. voor de wijze waarop de inspecties worden uitgevoerd) zal voor 2023 een zogenaamde kaderbrief worden opgesteld. Zodat de overleggen zich niet meer beperken tot verantwoording op organisatie parameters, zoals financiën, benodigde accreditatie, onafhankelijke uitvoering en het voldoen aan wet en regelgeving en risicomanagement en daaraan wordt toegevoegd de inhoudelijke bespreking van de effectiviteit van het werk dat door SKAL wordt uitgevoerd. In juni is de uitvraag voor de kaderbrief 2023 aan Skal

Vertrouwelijk

Pagina 1 van 3

Bijlage 1: managementreactie LNV/Skal (2)

verstuurd. LNV en SKAL hebben bovendien hun gezamenlijke vergadercyclus gewijzigd en een operationeel, tactisch en strategisch/ bestuurlijk overleg ingesteld. Dit zorgt ervoor dat er gremia zijn waar vraagstukken vanuit beide organisaties kunnen worden geagendeerd, besproken en afgestemd. Ook is hiermee een escalatiemogelijkheid ingebouwd en kunnen voorstellen ter verbetering in het bestuurlijk overleg worden bekrachtigd.

Het resultaatgerichte sturingsmodel, dat rijksbreed is ontwikkeld voor de sturing van verzelfstandigde overheidsorganisaties (zoals Skal), draagt in principe bij aan een optimale samenwerking tussen departement en zbo, zodat het zbo haar wettelijke taken zo effectief en efficiënt mogelijk kan uitvoeren ten behoeve van het publieke belang. LNV heeft de afgelopen periode in haar opdrachtverlening aan SKAL meer aandacht besteed aan en nadruk gelegd op de effectieve (en kostbaarder) uitvoering van de controles op de naleving van de Europese verordening (2018/848). Dit is onder meer zichtbaar doordat er meer publieke (LNV) financiering is vrijgemaakt om ook meer balans te brengen in de verhouding privaot/publieke financiering van de begroting van Skal, die lange tijd 90/10 is geweest.

Zorgdragen voor een vast aanspreekpunt voor Skal bij LNV: Het afgelopen jaar heeft LNV het team biologische productie uitgebreid en daarbij gezorgd voor capaciteit met specifieke aandacht voor de 'portefeuille' opdrachtgeverschap Skal en daarnaast wordt door de beleidsmedewerker die NL vertegenwoordigt bij de Europese COP/GREX vergaderingen sinds enige tijd specifiek en in het collectieve verband van het operationeel overleg (waar Skal op haar beurt een extra beleidsmedewerker voor heeft aangesteld) aandacht besteed aan de voorbereiding en afstemming van de agenda van die Europese vergaderingen.

Overweeg invoeren driehoeksoverleg tussen LNV, Skal en auditor van de EC om m.b.t. de uitvoeringsproblematiek de verwachtingen af te stemmen, voortgang en rapportage te bespreken: Zoals bij voorgaand punt is aangegeven, wordt meer tijd en aandacht besteed aan de gezamenlijke voorbereiding van de Europese vergaderingen en het daarbij aan de orde stellen van uitvoeringsproblematiek. Daarnaast zal LNV, in lijn met de aanbeveling van de ADR, in geval er een Europese audit wordt uitgevoerd, zorgen dat er gezamenlijk met SKAL een overleg wordt georganiseerd met de auditors van de EC over de aanbevelingen uit hun onderzoek en de wijze waarop NL daar gevolg aan kan geven.

Aanbevelingen voor Skal:

Inspectievoorbereiding en –uitvoering: Dit heeft nadrukkelijk de aandacht bij Skal. Dit wordt vorm gegeven door het vernieuwen en optimaliseren van de digitale ondersteuning van de inspecteurs ter voorbereiding van de inspecties. In 2023 zal er meer informatie aan de aangesloten bedrijven worden uitgevraagd om te zorgen dat de inspecteurs gericht aan de slag kunnen tijdens de inspectie. Ook het project over perceelregistratie in samenwerking met RVO wordt in 2023 opgestart en zal resulteren in een adequater toezicht op het biologisch areaal.

Vertrouwelijk

Pagina 2 van 3

Bijlage 1: managementreactie LNV/Skal (3)

Personele capaciteit: Skal heeft in 2022, mede met de financiële hulp vanuit LNV, geïnvesteerd in het aantal inspecteurs (12-15 nieuwe inspecteurs geworven en opgeleid). Dit is ook nodig om zowel de additionele voorbereidingstijd, als de verlenging van de inspectieduur in 2023 te kunnen opvangen. Het zijn met name de uitbreiding van de productievoorschriften vanuit de nieuwe bio-verordening samen met de aanbevelingen van de HFAA en ADR die geleid hebben tot het structureel verlengen van met name de inspecties op landbouwbedrijven.

Digitalisering en informatiepositie: Dit blijft een belangrijk aandachtspunt voor Skal. In 2022 is de ICT strategie en het Informatieplan 2021-2023 aangescherpt en is er een nieuwe CIO aangenomen. Met de additionele financiering vanuit LNV zal er stapsgewijs gewerkt worden aan het versterken van de digitale ondersteuning van de controle en inspectie. Daarnaast zal het makkelijker moeten worden om data die Skal tijdens haar certificering en toezicht verzamelt te ontsluiten.

Risicomodel: Het gebruik van het door de bio-verordening voorgeschreven risicomodel, incl. de toezicht arrangementen zullen in 2023 samen met de daarbij behorende tariefssystematiek worden geëvalueerd en verbeterd. Dit zal vanuit een projectmatige aanpak worden opgepakt, waarna de resultaten voor de zomer van 2023 vertaald zullen worden naar aanbevelingen die voor het maken van de begroting en jaarplan 2024 mee genomen kunnen worden.

Communicatie: De communicatiemix (website, nieuwsbrieven, contactpanel enz.) zal geëvalueerd worden en in 2023 van advies worden voorzien door een externe deskundige. Met de uitbereiding van het communicatieteam met een content-manager zal Skal in 2023 beter in staat zijn de informatie over de wet- en regelgeving en haar werkwijze met de aangesloten bedrijven te delen.

De Minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, namens deze:

[Redacted]
[Redacted]
Directeur Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Ons kenmerk
DGA-PAV / 22552650

Vertrouwelijk

Pagina 3 van 3

Bijlage 2: indicatoren Skal

Indicator	2018	2019	2020	2021	norm
% niet bezochte bedrijven			8%		
% uitgevoerde inspecties		95.5%	91.7%		
% gecertificeerde bedrijven		96.68%	96.91%		
% herinspecties		64.9%	46.7%		
% herstelde afwijkingen					
aantal lichte afwijkingen	3012	3355	2914		
% bedrijven met lichte afwijkingen	34%	29%	31%		
aantal ernstige afwijkingen	1044	1166	895		
% bedrijven met ernstige afwijkingen	14%	14%	12%		
aantal kritieke afwijkingen	62	106	79		
% bedrijven met kritieke afwijkingen	< 1%	1.8%	1.1%		
% onaangekondigde inspecties			2.4%		5%
% aanvullende inspecties hoog-risico			5.8%		5%
% monsternamen			4.7%		2%
% residu geconstateerd			10%		
% onder toezicht gestelde niet-geregistreerde bedrijven			28.3%		
aantal bedrijven geattendeerd op het feit dat zij zich onder toezicht van Skal moeten stellen			60		
aantal meldingen over twijfels aan bio productie	274	340	444		

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditdienst Rijk

Postbus 20201

2500 EE Den Haag

(070) 342 77 00